

*Technical Assistance for Strengthening the Capacity of the Ministry of Environment,
Forests and Water Administration in Albania for Law Drafting and Enforcement of
National Environmental Legislation
A project for Albania funded by the European Union*

Projekt Ligj

PËR CILËSINË E AJRIT TË MJEDISIT DHE AJËR MË TË PASTËR⁽¹⁾

**Draft 3
Version 4**

Datë 01.31.2014

¹Ky ligj përaftron

- Direktivën 2008/50/EC Mbi cilësinë e ajrit të mjedisit dhe një ajër më të pastër në Evropë. Nr. Celex 32008L0050, publikuar në Fletoren Zyrtare L 152, 11.6.2008, dhe
- Direktivën 2004/107/EC në lidhje me arsenikun, mërkurin, nikelin dhe hidrokarbureve aromatike policiklike në ajrin e ambientit. Nr.Celex 32004L0107, publikuar në Fletoren Zyrtare L 023, 26/01/2005

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KUVENDI

PROJEKT LIGJ Nr. ...datë2014

MBI CILËSINË E AJRIT TË MJEDISIT DHE AJËR MË TË PASTËR*

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim të përmirësojë shëndetin publik dhe të sigurojë një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit, si rezultat i përmirësimit të cilësisë së ajrit nëpërmjet integritit të çështjes së mbrojtjes së ajrit në politika të tjera, si dhe përcaktimit të kërkesave për pakësimin e shkarkimeve, monitorimin, vlerësimin, planet e cilësisë së ajrit, dhe për bashkëpunimin në nivel ndërkombëtar për këtë qëllim.

Neni 2 Objekti

* Ky ligj përaftron:

- Direktivën 2008/50/EC Mbi cilësinë e ajrit të mjedisit dhe një ajër më të pastër në Evropë. Nr. Celex 32008L0050, publikuar në Fletoren Zyrtare L 152, 11.6.2008, dhe
- Direktivën 2004/107/EC në lidhje me arsenikun, mërkurin, nikelin dhe hidrokarburet aromatike policiklike në ajrin e ambientit. Nr.Celex 32004L0107, publikuar në Fletoren Zyrtare L 023, 26/01/2005

Ky ligj përcakton kuadrin për:

1. Përcaktimin dhe vendosjen e vlerave kufi, vlerave prag dhe vlerave të synuara për disa lloje ndotësish në ajër të listuar në Aneksin 1;
2. Përcaktimin dhe vendosjen e objektivave për cilësinë e ajrit të mjedisit që synojnë të shmangin, parandalojnë ose pakësojnë efektet e dëmshme në shëndetin publik dhe mjedisin në tërësi;
3. Vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit në bazë të metodave dhe kritereve evropiane;
4. Marrjen e informacionit mbi cilësinë e ajrit të mjedisit duke synuar luftimin e ndotjes së tij dhe bezdive që lidhen me të, monitorimin e tendencave afatgjata, si dhe përmirësimin e tij nga masat kombëtare dhe ndërkombëtare.
5. Bërjen disponibël për publikun të informacionit mbi cilësinë e ajrit të mjedisit ;
6. Ruajtjen e cilësisë së ajrit aty ku kjo është e mirë dhe përmirësimin e saj në raste të tjera përmes kufizimit të shkarkimeve nga burime të lëvizëshme ose jo;
7. Promovimin e bashkëpunimit me vendet e tjera për pakësimin e ndotjes së ajrit.

Neni 3 **Përkufizime**

Për qëllime të këtij ligji termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Ajër i mjedisit” është ajri i jashtëm në troposferë, që përjashton ajrin në vendet e punës, dmth vendin ku ndodhen postet e punës në mjediset e ndërmarrjes dhe/ose biznesit dhe çdo vend tjetër brenda tyre ku punonjësit hyjnë për shkak të punësimit të tyre dhe ku zbatohen dispozitat për shëndetin dhe sigurinë në punë dhe ku anëtarët e publiku nuk hyjnë rregullisht;
2. “Ndotës” është çdo substancë e pranishme në ajrin e mjedisit, që ka mundësi të ketë efekte të dëmshme në shëndetin e njeriut dhe/ose mjedisin në tërësi;
3. “Nivel” është përqendrimi i një ndotësi në ajrin e mjedisit ose depozitimi i tij në sipërfaqe në një kohë të dhënë;
4. “Vlerësim” është çdo metodë e përdorur për matjen, llogaritjen, parashikimin ose vlerësimin e niveleve;
5. “Vlerë kufi” është niveli i caktuar në bazë të dijeve shkencore, me synim shmangien, parandalimin ose pakësimin e efekteve të dëmshme mbi shëndetin e njeriut dhe/ose mbi mjedisin në tërësi, që duhet arritur brenda një periudhe të caktuar dhe që kur është arritur nuk duhet kapërcyer.
6. “Kufiri i tolerancës” është përqindja e vlerës kufi, me të cilën kjo vlerë mund të kapërcehet, sipas kushteve të përcaktuara në këtë ligj.
7. “Plani i cilësisë së ajrit” është plani që përcakton masat që synojnë arritjen e vlerave kufi ose të vlerave të synuara.
8. “Vlera e synuar” është një nivel i caktuar që synon shmangien, parandalimin ose pakësimin e efekteve të dëmshme për shëndetin e njeriut dhe/ose mjedisin në tërësi, për t’u arritur për një periudhë të caktuar kudo që është e mundur;
9. “Pragu i alarmit” është niveli, përtej të cilit, një ekspozim i shkurtër i popullsisë në tërësi rrezikon shëndetin publik dhe për të cilin autoritetet kompetente duhet të marrin masa të menjëhershme.

10. "Pragu i informacionit" është niveli përtej të cilit, një ekspozim i shkurter i grupeve veçanërisht të ndjeshme të popullsisë rrezikon shëndetin e tyre dhe për të cilin nevojitet informacion i menjëhershëm dhe i përshtatshëm;
11. "Zonë" është një pjesë e territorit të Republikës së Shqipërisë e kufizuar për qëllime të vlerësimit dhe menaxhimit të cilësisë së ajrit;
12. "Aglomerat" është një zonë me popullsi mbi 250 000 banorë ose ku popullsia është 250 000 banorë ose më pak, por ka një densitet prej më shumë se 3000 banorë/km².
13. "Ministër" është Ministri përgjegjës për mbrojtjen e mjedisit;
14. "Ministria" është Ministria përgjegjëse për mjedisin, pyjet dhe administrimin e ujërave.
15. "Publiku" ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr.10431, datë 9.6.2011 "Për mbrojtjen e mjedisit";
16. "Njësia e qeverisjes vendore" ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr.8652, datë 31.7.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit vendor".
17. "AKM – Agjensia Kombëtare e Mjedisit" ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr.10431, datë 9.6.2011 "Për mbrojtjen e mjedisit";
18. "ARM – Agjensitë Rajonale të Mjedisit" kanë të njëjtin kuptim si në ligjin nr. 10431, datë 9.6.2011 "Për mbrojtjen e mjedisit";
19. "ISHMPUP – Inspektoriati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve, Ujërave dhe Peshkimit" ka të njëjtin kuptim si në ligjin nr.10433, datë 16.6.2011 "Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë".

KREU II

Cilësia e ajrit të mjedisit

Neni 4

Autoritetet kompetente

1. Ministria është autoriteti kompetent për:
 - a. miratimin e sistemit të matjes (metodat, pajisjet, rrjetet dhe laboratorët);
 - b. koordinimin ndërinstitucional për çështje të ndryshme që lidhen me cilësinë e ajrit;
 - c. bashkëpunimin në nivel ndërkombëtar për çështje të ndryshme që lidhen me cilësinë e ajrit.
2. AKM është autoriteti kompetent për:
 - a. vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit;
 - b. sigurimin e saktësisë së matjeve;
 - c. analizimin e metodave të vlerësimit.
3. Njësitë e qeverisjes vendore janë përgjegjëse për masat që duhen marrë në kuadër të legjislacionit të tyre të posaçëm, të cilat cojnë në ruajtjen ose përmirësimin e cilësisë së ajrit.
4. Ministrinë e linjës janë përgjegjëse për masat që duhen marrë në kuadër të legjislacionit të tyre të posaçëm, të cilat cojnë në ruajtjen ose përmirësimin e cilësisë së ajrit.

Neni 5

Vlerësimi i cilësisë së ajrit të mjedisit për disa ndotës

Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit, miraton Vendimin që parashikon rregullat për të paktën këto çështje: vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit në lidhje me ndotësit që listohen në Aneksin I, përfshirë detyrimet në lidhje me vlerat kufi, vlerat e synuara, pragjet dhe nivelet e tyre si dhe kërkesën për pakësimin e ekspozimit kombëtar ndaj PM_{2,5}.

Neni 6

Përcaktimi i zonave dhe aglomerateve

1. Për qëllime të këtij ligji, territori i Republikës së Shqipërisë ndahet në zona dhe aglomerate.
2. Ministri, me propozim të AKM miraton me urdhër zonat dhe aglomeratet sipas pikës 1.
3. Udhëri i Ministrit referuar në pikën 2 publikohet në Fletoren Zyrtare.
4. Të gjitha zonat dhe aglomeratet i nënshtrohen vlerësimit të cilësisë sipas Vendimit të referuar në nenin 5 dhe planeve të menaxhimit të cilësisë së ajrit sipas nenit 16 dhe 17.

Neni 7

Informimi i publikut për cilësinë e ajrit

1. Pavarësisht nga sa është parashikuar në ligjin për mbrojtjen e mjedisit, ministria duhet të bëjë rregullisht të disponueshëm për publikun dhe organizatat e tjera të interesuara, të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni, informacionin e mëposhtëm:
 - a) për cilësinë e ajrit të mjedisit lidhur me të gjithë ndotësit e referuar në Aneksin I sipas kërkesave të Vendimit të referuar në nenin 5;
 - b) për çdo shtyrje afati për përputhshmërinë me vlerat kufi për dioksidin e azotit apo benzenin, sipas kërkesave të Vendimit të referuar në nenin 5;
 - c) për çdo përjashtim nga afatet për përputhshmërinë me vlerat kufi për PM₁₀, sipas kërkesave të Vendimit të referuar në nenin 5;
 - d) për planet e cilësisë së ajrit;
 - e) për planet e veprimit afatshkurtër (përfshirë sipas rastit fizibilitetin, përmbajtjen dhe zbatimin e tyre);
 - f) për masat e marra për mos kapërcimin e vlerave të synuara në përputhje me Vendimin e referuar në nenin 5;
 - g) Cdo kapërcim të cdo vlere të synuar gjatë vitit, arësyet për këtë kapërcim dhe zonën ku ai ka ndodhur;
 - h) Një vlerësim të shkurtër për vlerat e synuara dhe efektet e tij në shëndet dhe mjedis.
2. Informacioni i referuar në paragrafin 1 të këtij neni duhet të jetë:
 - a) falas
 - b) i qartë dhe i kuptueshëm;
 - c) i disponueshëm në periudhën e duhur;
 - d) i disponueshëm pa pagesë nëpërmjet çdo lloji media lehtësisht të aksesueshëm, përfshirë shtypin, internetin ose çdo lloj tjetër mjeti të përshtatshëm telekomunikimi.
3. Për qëllime të paragrafit 1 të këtij neni “organizatat e interesuara” përfshijnë, në veçanti:

- a) Organizata mjedisore;
 - b) Organizata të konsumatorëve;
 - c) organizatat që përfaqësojnë interesat e grupeve të ndjeshme të popullsisë;
 - d) organet të tjera të kujdesit shëndetësor; dhe
 - e) industritë përkatëse, tregtarët, kompanitë tregtare dhe ente të tjera juridike.
4. Masa të tjera për informimin e publikut përcaktohen në Aneksin III të këtij ligji.

Neni 8

Raportet vjetore të vlerësimit të cilësisë së ajrit të mjedisit

1. AKM përgatit raportin vjetor të vlerësimit të cilësisë së ajrit të mjedisit, lidhur me ndotësit e referuar në Aneksin 1, sipas kërkesave të Vendimit të referuar në nenin 5.
2. Të dhëna të tilla duhet të përfshijnë për periudhën mesatare përkatëse:
 - a) Informacion i detajuar për të gjitha rastet kur nivelet e ndotësve kanë kapërcyer vlerat kufi dhe sipas rastit atë plus marzhin e tolerancës;
 - b) Informacion i detajuar për të gjitha rastet kur nivelet e ndotësve kanë kapërcyer vlerat e synuara ose nivelet kritike;
 - c) Informacion i detajuar për të gjitha rastet kur nivelet e ndotësve kanë kapërcyer objektivat afatgjatë;
 - d) Informacion i detajuar për të gjitha rastet kur nivelet e ndotësve kanë kapërcyer pragjet e informacionit;
 - e) Informacion i detajuar për të gjitha rastet kur nivelet e ndotësve kanë kapërcyer pragjet e alarmit;
 - f) Një vlerësim përmbledhës të efekteve të rasteve të parashikuar nga pika (a) deri në (e).
 - g) Informacioni i kërkuar në pikat (a) deri në (f) përfshin edhe:
 - i. Listën e zonave dhe aglomerateve (në raportin e parë) apo ndryshimet që ju janë bërë atyre (nga raporti i dytë e në vijim);
 - ii. Listën e zonave dhe aglomerateve ku ka pasur kapërcime;
 - iii. Sipërfaqen e territorit ku ka pasur kapërcime;
 - iv. Vlerat e përqëndrimit të ndotësve në këto territore, dhe nqse është e rëndësishme, edhe datat dhe periudhat kur ato janë verejtur;
 - v. Arësyet pse ka ndodhur cdo kapërcim dhe burimet që kanë kontribuar;
 - vi. Popullsinë e ekspozuar ndaj këtyre kapërcimeve.
 - vii. Masat e marra për mos kapërcimin e vlerave të synuara në perputhje me Vendimin e referuar në nenin 5;
3. Raportet vjetore, kur është e përshtatshme, mund të përfshijnë
 - a. vlerësimin e kontributit të burimeve natyrore dhe të ri-pezullimit të lëndës pezull nga shtrimi i rrugëve me rërë ose kripë, në nivelet e vlerësuara të ndotësve; si dhe
 - b. informacion të mëtejshëm dhe vlerësime për mbrojtjen e pyjeve.
4. Ministri miraton me udhëzim pyetësorin që do të përdoret për raportimin vjetor për vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit sipas këtij neni.
5. Afati i dorëzimit të këtij raporti është jo më vonë se 30 qershori i vitit pasardhës. Raporti i parë përgatitet për vitin kalendar kur fillon efektet juridike Vendimi i referuar në nenin 5.
6. Raportet vjetore bëhen të disponueshëm për publikun.

KREU III

Shkarkimet në ajër

Seksioni 1

Shkarkimet nga burime të palëvizshme

Neni 9

Shkarkimi nga burime të palëvizshme

1. Kërkesat për pakësimin e shkarkimit në ajër nga burime të tjera të palëvizshme dhe për vlerat kufi të ndotësve të tjerë përcaktohen në akte të veçanta.

Seksioni 2

Shkarkimi nga burime të lëvizshme

Neni 10

Shkarkimi nga mjetet motorike

Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit dhe Ministrit përgjegjës për transportin, miraton vendimin mbi masat që duhet të merren kundër ndotjes së ajrit nga shkarkimet e mjeteve motorike.

Neni 11

Shkarkimet nga motorët me djegie të brendshme

Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit dhe ministrit përgjegjës për transportin, miraton vendimin për masat që duhet të merren kundër shkarkimit të ndotësve të gaztë dhe lëndës së ngurtë pezull nga motorët me djegie të brendshme që instalohen në makineritë e lëvizshme jo rrugore.

Neni 12

Shkarkimet nga motorët me ndezje me kompresion dhe ato me ndezje pozitive

Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit dhe ministrit përgjegjës për transportin, miraton vendimin mbi masat që duhen marrë për reduktimin e shkarkimeve në ajër të ndotësve të gaztë dhe lëndës së ngurtë pezull nga motorët me ndezje me kompresion dhe motorët me ndezje pozitive që djegin gaz natyral apo të lëngshëm për përdorim në automjete.

Seksioni 3

Pakësimi i shkarkimeve në ajër nga përdorimi i disa produkteve

Neni 13

Cilësia e karburantëve

Këshilli i Ministrave me propozim të ministrit dhe ministrit përgjegjës për industrinë miraton:

- a. vendimin për masat në lidhje me cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe dizel;

- b. vendimin për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor).
- c. vendimin për masat në lidhje me sigurimin e informacionit mbi konsumin e lëndës djegëse dhe shkarkimet e CO₂ gjatë marketingut të automjeteve të reja.

Neni 14

Shkarkimet e përbërësve organikë të avullueshëm

Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit dhe ministrit përgjegjës për industrinë, miraton:

- a. vendimin mbi masat për kufizimin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i tretësve organikë në disa aktivitete dhe instalime;
- b. vendimin mbi masat për kufizimin e përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i përbërësve organikë në disa bojra, llaqe dhe produkte për lustrimin e automjeteve;
- c. vendimin mbi masat për kontrollin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm (VOC) që rezulton nga magazinimi i benzinës dhe shpërndarjes së saj nga terminallet në pikat e shitjes.
- d. vendimin mbi kapjen e avujve të benzinës në fazën II gjatë rimbushjes së automjeteve në pikat e shitjes.

Seksioni 3

Pakësimi i shkarkimeve në ajër përmes zhvillimit të infrastrukturës rrugore

Neni 15

Pakësimi i shkarkimeve në ajër përmes zhvillimit të infrastrukturës rrugore

Nnë mënyrë që të pakësojnë ndotjen e ajrit, autoritetet përgjegjëse për zhvillimin e infrastrukturës, sipas përcaktimeve në legjislacionin përkatës, kudo që është e mundur duhet të marrin të gjitha masat që mundësojnë alternativa të ndryshme të qarkullimit rrugor, përfshirë edhe transportin publik, lëvizjen me bicikletë dhe ecjen.

KREU IV

PLANET

Neni 16

Planet e cilësisë së ajrit

1. Plani i cilësisë së ajrit përgatitet dhe zbatohet kur nivelet e dioksidit të squfurit, dioksidit të azotit, benzenit, monoksidit të karbonit, plumbit, lëndës së ngurtë pezull ose ozonit në ajrin e mjedisit kalojnë vlerat kufi apo vlerat e synuara respektive të përcaktuara sipas Vendimit të referuar në nenin 5, duke marrë parasysh kufirin përkatës të tolerancës, pavarësisht nëse ka kapërcyer ose jo data e arritjes së vlerës kufi apo vlerës së synuar respektive. Planet e cilësisë së ajrit për kapërcimet e PM10

- përgatiten vetëm për ato zona dhe aglomerate ku kapërcimet në vlerat e PM10 shkaktohen nga burime të ndryshme nga ato natyrore apo nga hedhja e rërës apo kripës në rrugë gjatë dimrit.
2. Kur data e arritjes së një vlere kufi ka kaluar, plani i cilësisë së ajrit duhet të përcaktojë masat e nevojshme për të siguruar përputhshmërinë me vlerën kufi sa më parë të jetë e mundur.
 3. Plani i cilësisë së ajrit përfshin të paktën informacionin e listuar në Seksionin A të Aneksit II.
 4. Plani i cilësisë së ajrit mund të përfshijë masa specifike që synojnë mbrojtjen e grupeve të ndryshme të popullsisë, përfshirë fëmijët.
 5. Plani i cilësisë së ajrit mund të përfshijë masa në mbështetje të planeve të veprimit afatshkurtër.
 6. Plan i cilësisë së ajrit, sipas rastit, mund të përgatitet si një plan i integruar i cilësisë së ajrit kur kërkohet që të përfshijë më shumë se sa një ndotës të vetëm.
 7. Planet e cilësisë së ajrit, kurdo që është e mundur, duhet të jenë konsistentë me planet e tjerë ekzistues lidhur me kufizimin e shkarkimeve në ajër nga impjantet e mëdha me djegie, tavanet kombëtare të shkarkimeve në ajër apo zhurmat në mjedis.
 8. Plani i aglomeratit dhe plani i zonës, kur zona është pjesë e një aglomerati ose e një bashkie përgatitet nga bashkia përkatëse dhe miratohet nga Këshilli Bashkiak.
 9. Plani i zonës (kur zona përbëhet nga më shumë se një aglomerat dhe/ose bashki) përgatitet nga bashkitë dhe miratohet nga Këshillat Bashkiakë përkatës.
 10. Plani kombëtar përgatitet nga ministria dhe miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.
 11. Ministria dhe/ose Bashki/a/të kur përgatisin planet e cilësisë së ajrit bashkëpunojnë me ministritë e linjës, AKM, ARM-të dhe ISHMPUP. Ministritë e linjës AKM, ARM-të dhe ISHMPUP sigurojnë të gjithë informacionin përkatës të disponueshëm.
 12. Plani kombëtar i cilësisë së ajrit dhe plani i aglomerateve përgatitet menjëherë pas fillimit të efekteve juridike të këtij ligji, rishikohet çdo 6 vjet dhe ndryshohet kur gjykohet e nevojshme.

Neni 17

Planet e veprimit afatshkurtër

1. Autoritetet e referuar në paragrafin 8, 9, 10 të nenit 16 duhet të përgatisin dhe zbatojnë planin e veprimit afatshkurtër në çdo rast kur, në ndonjë zonë ose aglomerat ekziston rreziku që nivelet e ndotësve të kapërcejnë një ose më shumë nga pragjet e alarmit të përcaktuar sipas Vendimit të referuar në nenin 5 të këtij ligji.
2. Plani i veprimit afatshkurtër duhet të përcaktojë masat që do të merren në periudhën afatshkurtër për pakësimin e rrezikut të kapërcimit të pragjeve të alarmit dhe në rast se ato janë kapërcyer, për shkurtime të kohëzgjatjes së një incidenti të tillë.
3. Bashki/a/të përgatit/in dhe zbato/n/jnë një plan veprimi afatshkurtër për një zonë apo aglomerat kur ka rrezik të kapërcehet pragu i alarmit për ozonin sipas përcaktimit të Vendimit të referuar në nenin 5 të këtij ligji, vetëm nëqse ato vlerësojnë se duke marrë parasysh kushtet gjeografike, meteorologjike dhe ekonomike të vendit, ka shumë mundësi për reduktimin e rrezikut, kohëzgjatjes apo masës së këtij kapërcimi. Në këto raste planet afatshkurtra ato mbajnë parasysh edhe kërkesat që lidhen me arsenikun, kadmiumin, nikelin dhe benzo(a)pyren-in.

4. Bashki/a/të mund të përgatis/ë/in, sipas rastit, plane të veprimit afatshkurtër kur ekziston rreziku që të kapërcehen një ose më shumë vlera kufi apo vlera të synuara të përcaktuara sipas Vendimit të referuar në nenin 5 të këtij ligji.
5. Planet e veprimit afatshkurtër të referuara në paragrafët 1, 2, 3 ose 4 rast pas rasti, mund të kërkojnë masa efektive për të kontrolluar dhe, kur është e nevojshme, për të pezulluar aktivitetet që kontribuojnë në rrezikun e kapërcimit të vlerave kufi, vlerave të synuara apo të pragut të alarmit përkatës. Ato mund të përfshijnë masa për trafikun e automjeteve, punimet e ndërtimit, anijet e ankoruara, përdorimin e impianteve apo produkteve industriale dhe të ngrohjes.
6. Planet mund të përfshijnë edhe veprime specifike që synojnë mbrojtjen e grupeve të ndjeshme të popullsisë, përfshirë fëmijët.
7. Ministria dhe/ose Bashki/a/të që propozojnë të përgatisin, ndryshojnë ose rishikojnë një plan të cilësisë së ajrit sipas paragrafëve 8, 9, 10 të nenit 16 ose një plan veprimi afatshkurtër sipas paragrafëve 1, 3, 4 të këtij neni duhet të dërgojnë draftin e planit në AKM dhe ministritë përkatëse për komente, të cilat do të merren në konsideratë për përmirësimin e draftit. Konsiderohet se nuk ka komente, nëqse ato nuk dërgohen brenda 30 ditëve pune.

Neni 18

Pjesëmarrja e publikut në përgatitjen e planeve të cilësisë së ajrit dhe planeve të veprimit afatshkurtër

1. Ministria ose Bashki/a/të publikojnë draft planin e cilësisë së ajrit ose planin e veprimit afatshkurtër të ri, të ndryshuar ose të rishikuar në faqet e tyre elektronike zyrtare dhe e bëjnë të disponueshme për komente për publikun.
2. Kur zbatohet paragrafi 1 Ministria dhe/ose Bashki/a/të duhet të:
 - a. Informojnë publikun për propozimin dhe çdo informacion përkatës të mëtejshëm;
 - b. informojnë publikun për të drejtën e tij për të marrë pjesë në përgatitjen e planit;
 - c. përcaktojnë metodat, sipas të cilave publiku mund të marrë pjesë në këshillim;
 - d. përcaktojnë kohën e arsyeshme për këshillim;
 - e. përcaktojnë adresën ku duhet të dërgohen komentet;
 - f. informojnë rreth përmbajtjes së planit.
3. Ministria dhe/ose Bashki/a/të gjatë përgatitjes së planit marrin parasysh rezultatet e këshillimit referuar në paragrafin 1, të këtij neni.
4. Këshilli i Ministrave dhe Këshilli/at Bashkiak/e miratojnë planin kombëtar ose planin e zonës apo aglomeratit pasi sigurohen se pjesëmarrja e publikut dhe këshillimi me të janë kryer në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin e posaçëm.
5. Plani, pasi miratohet, publikohet në faqet elektronike zyrtare të Ministrisë dhe/ose Bashki/së/ve.

Neni 19

Ndotja ndërkufitare e ajrit

1. Ministria përpiqet të bashkëpunojë me shtetet fqinjë përkatëse, kurdoherë që një prag alarmi, vlerë kufi apo vlerë e synuar së bashku me kufirin e tolerancës ose objektivin afatgjatë përkatës është kapërcyer për shkak të transferimit ndërkufitar të konsiderueshëm të ndotësve të ajrit apo prekursorëve të tyre, dhe kur është e nevojshme, përgatit aktivite të përbashkëta, përfshirë plane të përbashkëta ose të

koordinuara për cilësinë e ajrit me qëllim që të zbusë këto kapërcime përmes zbatimit të masave të duhura por proporcionale.

2. Ministria, në bashkëpunim me autoritetet kompetente të shteteve të tjera, përgatit dhe zbaton sipas rastit, plane të përbashkëta veprimi afatshkurtër që mbulojnë zonat fqinje në ato shtete.
3. Ministria siguron që autoritetet kompetent të zonës fqinje të një shteti tjetër, i cili ka përgatitur përgatitur plane veprimi afatshkurtër t'i jepet i gjithë informacioni i duhur.
4. Ministria, i siguron informacion autoriteteve kompetente përkatëse të shtet/it/eve fqinjë sa më shpejt të jetë e mundur kurdo që kapërcehen pragjet e informacionit ose të alarmit në zona dhe aglomerate të Republikës së Shqipërisë që ndodhen pranë kufirit të saj.
5. Informacioni i referuar në paragrafin bëhet njëkohësisht i disponueshëm edhe për publikun.
6. Ministri, në bashkëpunim me autoritetet kompetente të shteteve fqinjë, informon sa më shpejt të jetë e mundur publikun edhe kur kapërcehen pragjet e informacionit ose të alarmit në zona dhe aglomerate fqinjë jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë..

Neni 20

Raportimi mbi zbatimin e këtij ligji

1. Ministria përgatit çdo tre vjet raportin për zbatimin e këtij ligji.
2. Raporti përfshin informacion mbi planet e cilësisë së ajrit dhe mbi progresin e arritur nga zbatimi i tyre.
3. AKM, ISHMPUP dhe institucione të tjera i sigurojnë ministrisë informacionin e nevojshëm për përgatitjen e raportit.
4. Raporti referuar në paragrafin 1 të këtij neni publikohet në faqen zyrtare të ministrisë dhe bëhet i disponueshëm për publikun.
5. Ministri përcakton me urdhër kërkesat për përgatitjen e raportit referuar në paragrafin 1 të këtij neni, së bashku me informacionin që duhet të përmbajë ky raport.

KREU V

KUNDËRVAJTJET

Neni 21

Kundërvajtjet

1. Mospërputhja me kërkesat e këtij Ligji dhe të Vendimeve që bazohen në të, kur nuk përbëjnë vepër penale konsiderohet si shkelje administrative dhe ndëshkohet me gjobë që varjon nga ----- to -----lekë, ndërprerje apo mbyllje të veprimtarisë.
2. Sanksionet e referuara në pikën 1 përcaktohen dhe ekzekutohen në përputhje me legjislacionin specifik në fuqi. Ato duhet të jenë efektive, në proporcion me shkeljen e vërejtur dhe nxitëse për përputhshmëri ligjore.
3. Në rastet kur shkeljet përbëjnë vepër penale, Inspektorati i Mjedisit bën kallzim penal në Gjykatë.

Neni 22

Ankimi dhe ekzekutimi i kundërvajtjeve administrative

1. Ekzekutimi i masave administrative bëhet në përputhje me legjislacionin “Për kundërvajtjet administrative”.
2. Ankimi në gjykatë bëhet në përputhje me Kodin e Proçedurave Civile dhe legjislacionin “Për kundërvajtjet administrative”.
3. Të ardhurat nga vjelja e gjobave dhe të ardhura të tjera të mbledhura në përputhje me dispozitat e këtij ligji derdhen në masën ??? % në Buxhetin e Shtetit dhe ??? % në buxhetin e organit që ka vendosur gjobën.

KREU VI DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 23 Propozimi dhe miratimi i akteve nënligjore

1. Këshilli i Ministrave miraton aktet nënligjore të referuar në nenet 5 dhe 10-14 të këtij ligji brenda 3 vjetëve nga botimi i tij në Fletoren Zyrtare.
2. Këshilli i Ministrave miraton sipas rastit akte të tjera nënligjore në zbatim të këtij ligji.
3. Ministri nxjerr Urdhërin e referuar në paragrafin 2 të nenit 6 dhe paragrafin 5 të nenit 20 dhe Udhëzimin e referuar në paragrafin 4 të nenit 8 si dhe akte të tjera në zbatim të këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.

Neni 24 Vazhdimi i efekteve juridike për disa akte nënligjore

1. Vendimi nr.147, datë 21.3.2007 “Për cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe diesel”, i ndryshuar mbetet në fuqi dhe do të referohet si në zbatim të nenit 14.a të këtij ligji.
2. Vendimnr.781, datë 14.11.2012 “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor) mbetet në fuqi dhe do të referohet si në zbatim të nenit 14.b të këtij ligji.
3. Udhëzimi nr.6527, datë 24.12.2004 "Mbi vlerat e lejuara të elementëve ndotës të ajrit në mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore dhe mënyrat e kontrollit të tyre" i ndryshuar mbetet në fuqi dhe do të referohet si në zbatim të nenit 10, 11, 12.
4. Vendimi nr.803, datë 4.12.2003 “Për miratimin e normave të cilësisë së ajrit”.
5. Vendimi nr.435, datë 12.9.2002 “Për miratimin e normave të shkarkimit në ajër në RSH”.

Neni 26 Shfuqizime

Me fillimin e efekteve juridike të këtij ligji aktet e mëposhtme shfuqizohen:

1. Ligji nr. 8897, datë 16.5.2002 "Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja", i ndryshuar.
2. Aneksi 2.1. i Vendimit nr.435, datë 12.9.2002 “Për miratimin e normave të shkarkimit në ajër në RSH”.

3. Çdo dispozitë ose akt tjetër nënligjor që bie në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

Neni 27
Hyrja në fuqi

1. Ky ligj hyn në fuqi brenda 15 ditëve pas publikimit në Fletoren Zyrtare.
2. Efektet juridike të këtij ligji fillojnë 5 vjet pas publikimit në Fletoren Zyrtare.

K R Y E T A R I

Ilir META

Aneksi I

Lista e ndotësve të ajrit:

Ky ligj zbatohet të paktën për ndotësit e ajrit të mëposhtëm:

Grupi i parë

- 1) Dioksidi i Sulfurit (SO₂).
- 2) Dioksidi i Azotit (NO₂).
- 3) Oksidi i Azotit (NO_x).
- 4) Lënda e Ngurtë Pezull (PM₁₀ and PM_{2,5}).
- 5) Plumb (Pb).

Grupi i dytë

- 6) Ozoni (O₃).

Grupi i tretë

- 7) Benzeni.
- 8) Monoksidi i Karbonit (CO).
- 9) Hidrokarbure aromatike policiklike (PAHs)
- 10) Kadmium (Cd).
- 11) Arsenik (As).
- 12) Nikel (Ni).
- 13) Mërkuri (Hg).

ANEKSI II.

Informacioni që duhet përfshirë në planet lokale, rajonale dhe kombëtare të cilësisë së ajrit për përmirësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit

Seksioni A. Informacioni që duhet siguruar sipas nenit 16 (planet e cilësisë së ajrit)

1. Lokalizimi i ndotjes së tepërt:

- a) rajoni;
- b) qyteti (harta);
- c) stacioni i matjes (harta, koordinatat gjeografike).

2. Informacion i përgjithshëm

- a) lloji i zonës së monitorimit të cilësisë së ajrit (qytet, zonë industriale apo rurale);
- b) vlerësimi i zonës së ndotur (km²) dhe i popullsisë së ekspozuar ndaj ndotjes;
- c) të dhënat klimatike të nevojshme;
- d) të dhëna përkatëse të topografisë;
- e) informacion i mjaftueshëm për llojin e synimeve që kërkojnë mbrojtje në zonë.

3. Autoritetet përgjegjëse

Emrat dhe adresat e personave përgjegjës për zhvillimin dhe zbatimin e planeve të përmirësimit.

4. Natyra dhe vlerësimi i ndotjes

- a) përqendrimet e vëzhguara gjatë viteve të mëparshme (përpara zbatimit të masave të përmirësimit);
- b) përqendrimet e matura që nga fillimi i projektit;
- c) teknikat e përdorura për vlerësim.

5. Origjina e ndotjes

- a) lista e burimeve kryesore të shkarkimeve përgjegjëse për ndotjen (harta);
- b) sasia totale e shkarkimeve nga këto burime (ton/vit);
- c) informacion për ndotjen e importuar nga rajone të tjera.

6. Analiza e situatës

- a) Informacion i detajuar mbi faktorët përgjegjës për kalimin (p.sh. transporti, përfshirë transportin ndërkufitar, formimin e ndotësve dytësore në atmosferë);
- b) Informacion i detajuar mbi masat e mundshme për përmirësimin e cilësisë së ajrit.

7. Informacion i detajuar mbi masat ose projektet për përmirësim që kanë ekzistuar përpara datës së përcaktuar në pikën 2 të nenit 26, që do të thotë:

- a) masat lokale, rajonale, kombëtare, ndërkombëtare;
- b) efekte të vëzhguara të këtyre masave.

8. Informacion i detajuar mbi masat ose projektet e miratuara me synimin për të pakësuar ndotjen pas hyrjes në fuqi të këtij ligji:

- a) lista dhe përshkrimi i të gjitha masave të përcaktuara në projekt;

- b) grafiku i zbatimit;
- c) vlerësimi i përmirësimit të planifikuar të cilësisë së ajrit dhe i kohës së nevojshme për të arritur këto objektiva.

9. Informacion i detajuar mbi masat ose projektet e planifikuara ose të kërkuara për periudha afatgjata.

10. Lista e botimeve, dokumentave, punës së bërë, etj, që janë përdorur për të plotësuar informacionin e kërkuar sipas këtij Aneksi.

ANEKSI III.

INFORMIMI i PUBLIKUT

1. Ministria siguron që informacioni i përditësuar për përqendrimet e ndotësve në mjedis mbuluar nga ky ligj bëhet i disponueshëm për publikun në mënyrë rutinë.
2. Përqendrimet e siguruara në ajrin e mjedisit duhet të paraqiten si vlera mesatare në përputhje me periudhën mesatare të përshtatshme, siç përcaktohet në vendimin e referuar në nenin 5 të këtij ligji. Informacioni duhet të paktën të tregojë çdo nivel që kalon objektivat e cilësisë së ajrit përfshirë vlerat kufi, vlerat e synyara, pragjet të alarmit, pragjet e informacionit apo objektivat afatgjata të ndotësve të referuar në këtë ligj. Gjithashtu duhet të sigurojë një vlerësim të shkurtër në lidhje me objektivat e cilësisë së ajrit dhe informacionin e duhur në lidhje me efektet mbi shëndetin, ose sipas rastit, mbi bimësinë.
3. Informacioni për përqendrimet në mjedis të dioksidit të squfurit, dioksidit të azotit, lëndës së ngurtë pezull (të paktën PM-10), ozonit dhe monoksidit të karbonit duhet të përditësohet të paktën çdo ditë, dhe kur është e mundur, informacioni duhet të përditësohet çdo orë. Informacioni për përqendrimet në mjedis të plumbit dhe benzenit, paraqitur si vlerë mesatare për 12 muajt e fundit, duhet të përditësohet çdo tre muaj, dhe kur është e mundur, çdo muaj.
4. Ministria siguron informacion në kohë për publikun mbi kapërcimt aktuale apo të parashikuara të cdo pragu të alarmit dhe të informacionit. Ky informacion duhet të përfshijë të paktën sa më poshtë:
 - a) Informacion për kapërcim/in/et e vëzhguara:
 - i. vendin apo zonën përkatëse;
 - ii. llojin e pragut të kapërcyer (të alarmit apo të informacionit);
 - iii. kohën e fillimit dhe kohëzgjatjen;
 - iv. përqendrimin më të lartë në një orë, si edhe përqendrimin e mesatares më të lartë në tetë orë në rastin e ozonit;
 - b) Parashikimi për pasditen/ditën(t) vijuese:
 - i. zona gjeografike e kapërcimeve të pritshme të pragut të alarmit dhe/ose të informacionit;
 - ii. ndryshimet e pritshme në ndotje (përmirësimi, stabilizimi apo përkeqësimi), së bashku me arsyet për këto ndryshime.
 - c) Informacion për llojin e popullsisë në lidhje me të, efektet e mundshme në shëndet dhe sjelljen e rekomanduar:
 - i. informacion për grupet e popullsisë në rrezik;
 - ii. përshkrimin e simptomave mundshme;
 - iii. masat paraprake që rekomandohen për popullsinë përkatëse;
 - iv. ku të gjejnë informacion të mëtejshëm;
 - d) Informacion për masat parandaluese për të pakësuar ndotjen dhe/ose ekspozimin ndaj saj: treguesin e sektorëve të burimeve kryesore; rekomandime për veprimet për pakësimin e shkarkimeve;
 - e) Në rastin e kalimeve të parashikuara, Ministria merr masa për të siguruar sa më shumë të jetë e mundur përhapjen e këtyre informacioneve.